

Om problemen bij jongeren tijdig te kunnen signaleren én het hoofd te bieden, zodat zij hun opleiding succesvol kunnen afronden, is goede zorg in en om de school noodzakelijk. Mbo-instellingen geven de zorg in en om de school op verschillende manieren vorm. Het organiseren van structurele samenwerking tussen mbo-instellingen en organisaties in de hulpverlening is daarbij noodzakelijk. In 2010 signaleren we dat de afstand tussen onderwijs en zorg kleiner en de onderlinge afstemming beter wordt. De groei in het aantal zorgcoördinatoren speelt daarbij een belangrijke rol. In 2010 beschikt 95% van de ROC's over één of meer zorgcoördinatoren. De zorgcoördinator is het aanspreekpunt voor de inhoud, de kwaliteit en de organisatie van de zorgstructuur binnen de school. Het schoolmaatschappelijk werk is een basisvoorziening geworden op alle mbo-scholen. Deze structurele inzet betekent een belangrijke impuls voor het tijdig traceren van persoonlijke en maatschappelijke problematiek onder de deelnemers. Daarnaast bieden op de meeste ROC's (85%) partners in de hulpverlening hun diensten aan binnen de school. Een voorbeeld daarvan is het schuld-hulpverleningssprekuur. Van de ROC's heeft 85% een of meer interne zorgteams. Om de schoolinterne zorg af te stemmen op de schoolexterne zorg, is een zorg- en adviesteam (ZAT) een krachtig instrument. In 2010 hebben alle 44 ROC's één of meer ZAT's.

Het Landelijk Steunpunt ZAT verricht jaarlijks monitor-onderzoek naar de zorgstructuur bij ROC's, AOC's en vakscholen. In deze factsheet vindt u de belangrijkste resultaten over het jaar 2010.

Meer zorgfunctionarissen

De zorgcoördinator is als deskundige het aanspreekpunt voor de inhoud, de kwaliteit en de organisatie van de zorgstructuur binnen de school. In 2010 beschikt 95% van de ROC's over een of meer zorgcoördinatoren of soortgelijke functionarissen. In 2009 rapporteerde 89% van de ROC's dat zij een zorgcoördinator in dienst hadden, in 2008 was dat 49%. Zeker acht van iedere tien ROC's (84%) hebben de taken en bevoegdheden van de zorgcoördinator geheel (33%) of gedeeltelijk (51%) schriftelijk uitgewerkt. In 2009 waren bij 76% van de ROC's de taken en bevoegdheden (deels) schriftelijk uitgewerkt.

Een belangrijke rol in de zorgstructuur is daarnaast weggelegd voor de taakdocent zorg. Dit is een docent uit het opleidingsteam die basisbegeleiders ondersteunt bij het signaleren en formuleren van hulpvragen. Bij 80% van de ROC's zijn taakdocenten zorg of medewerkers met een soortgelijke taak in dienst. Dat was bij 66% het geval

in 2009. Vijf procent is thans bezig met de voorbereiding en 15% kent deze taak niet binnen de zorgstructuur.

De taken en bevoegdheden van de taakdocent zorg zijn bij 72% van de ROC's geheel (26%) of deels (46%) vastgelegd. In 2009 had 59% van de ROC's dat gedaan.

Zorgpartners en voorzieningen

Als het gaat om zorg in en om de school, is de samenwerking tussen mbo-instellingen en vele organisaties in de jeugdsector breed en divers. Daarom geven we hieronder feiten en cijfers van enkele bij het mbo betrokken zorgpartners en voorzieningen.

Schoolmaatschappelijk werk Meer capaciteit

Het schoolmaatschappelijk werk (smw) vervult een belangrijke functie in het mbo wanneer de grenzen van leerlingbegeleiding van onderwijsmedewerkers van de school in zicht komen vanwege de omvang en intensiteit van problemen of omdat de totale leefsituatie een

belangrijke oorzaak is van de problematiek. Het smw is inmiddels een basisvoorziening op alle mbo-scholen. In 2010 bieden alle responderende ROC's smw aan. Twee scholen hebben weliswaar smw-functies maar voeren ze niet onder deze titel uit. Voor 2009 en 2008 bedragen de respectievelijke percentages ROC's met smw 78% en 73%.

Het potentiële bereik van het smw - het aantal deelnemers per fte smw - is door uitbreiding van de personeelscapaciteit de laatste jaren groter geworden: er zijn meer maatschappelijk werkers aangesteld. In 2010 is landelijk 1 fte smw beschikbaar voor 2951 deelnemers tegen 4882 in 2009 en 6592 deelnemers in 2008. Het potentiële bereik van het smw bij de ROC's in de G4-gemeenten is gemiddeld 1778 tegen 3696 deelnemers in de rest van Nederland (in 2009: 2795 tegen 6287).

In vergelijking met 2008 is de personeelscapaciteit voor smw verdubbeld. Een doorsnee ROC in Nederland heeft 3,7 fte smw tegen 1,7 fte in 2008. De capaciteit van scholen in de vier grote gemeenten is gemiddeld 10,2 fte, aanzienlijk groter dan elders (2,6 fte).

Scholen voor mbo dienen met ingang van het schooljaar 2009/2010 een registratie bij te houden van hoeveel deelnemers hulp of advies zoeken bij het smw, hoeveel contacten er zijn en met welke hulpvraag of -vragen deelnemers het smw benaderen. Deelnemers die van het smw gebruikmaken, hebben gemiddeld 2,5 keer contact. In 2009/2010 heeft volgens opgave van 32 ROC's 6,0% van de deelnemers een keer of vaker contact met het smw gehad. In het voorgaande schooljaar was dat 2,6%.

Programma's en preventieve diensten *Breed aanbod*

Naast het smw beschikt het mbo over een gevarieerd aanbod van programma's voor deelnemerszorg. Minimaal 70% van de ROC's biedt de laatste jaren diverse programma's aan zoals faalangstraining, socialevaardigheidstraining, hulp bij dyslexie, cursussen voor verhoging van de assertiviteit en cursussen voor verbetering van het zelfvertrouwen of zelfbeeld.

Op de meeste ROC's (85%) bieden externe zorgpartners, naast het schoolmaatschappelijk werk, ook preventieve diensten aan. Voorbeelden zijn verzuimbegeleiding door de ggd, een schuld-hulpverleningsspreekuur en een ggz-

spreekuur. De top vier aanbieders met preventieve dienstverlening bestaat uit RMC/Leerplicht (97%), REC cluster 4 (73%), (jeugd)gezondheidszorg (63%) en de (jeugd-)ggz (52%).

Opleidingstrajecten

Mbo-instellingen hebben verschillende opleidingstrajecten voor jongeren die tijdelijk of voor langere tijd extra begeleiding nodig hebben. Voor vier van dergelijke trajecten is nagegaan in welke mate scholen daarover beschikken. Nagenoeg alle ROC's melden dat zij brede AKA-opleidingen met intensieve begeleiding en/of speciale zorg aanbieden. Tachtig procent biedt naast het reguliere onderwijsaanbod andere maatwerktrajecten aan. De helft heeft een plusvoorziening en circa een derde een reboundvoorziening voor tijdelijke opvang en onderzoek van deelnemers met gedragsproblemen. Het is overigens mogelijk dat onder de plusvoorzieningen ook reboundvoorzieningen vallen.

**Tabel 1 Trajecten voor risicoleerlingen,
2010 (in procenten)**

brede AKA-opleiding	95
andere maatwerktrajecten	80
plusvoorziening	54
reboundvoorziening	31

Interne zorgteams

Veel ROC's (85%) hebben een of meer interne zorgteams. Acht procent is bezig een zorgteam samen te stellen. Het intern zorgteam bestaat uit specialisten die aanvullende begeleiding en onderwijszorg bieden daar waar de basisbegeleiding haar grenzen bereikt heeft. Het gaat om deskundigen uit de eigen school (vaak verbonden aan het servicecentrum), aangevuld met smw en functionarissen vanuit ggd en RMC.

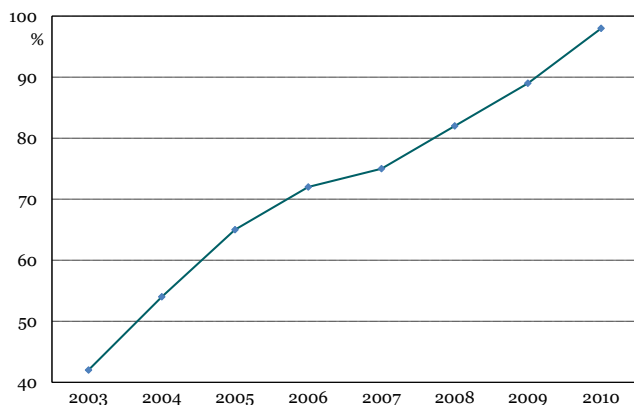
Zorg- en adviesteams *Nu in alle ROC's*

In 2010 heeft 98% van de 44 ROC's (toegang tot) een of meer ZAT's (zorg- en adviesteams). Het aandeel ZAT's is in vergelijking met 2009 met 9 procentpunten gegroeid. In 2003 had nog 42% van de ROC's de beschikking over een of meer ZAT's.

De ROC's hebben van de vier onderwijssectoren het hoogste percentage ZAT's. In het voortgezet onderwijs

beschikt 96% van de schoolvestigingen over een ZAT, in het speciaal onderwijs 71%, en in het primair onderwijs heeft 67% van de WSNS-verbanden een ZAT.

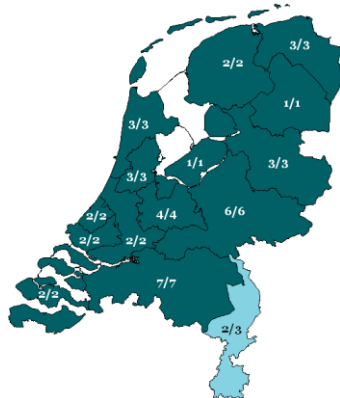
Figuur 2 Dekkingsgraad ZAT's in ROC's, 2003-2010

Met een dekkinggraad van 98% hebben alle provincies een of meer ZAT's; alleen in Limburg ligt de dekkinggraad lager. Twee van de drie ROC's in Limburg hebben een ZAT. Het derde ROC heeft weliswaar een multidisciplinair afstemmingsoverleg dat functioneel een ZAT is, maar dat wordt door de school niet als ZAT betiteld.

De 43 ROC's tellen in totaal 112 ZAT's. Dat zijn gemiddeld 2,6 ZAT's per instelling. De helft heeft er 1 of 2, de resterende helft 3 tot 9. Een doorsnee ZAT in de 43 ROC's heeft een potentieel bereik van 4198 deelnemers. In 2009 waren dat 4292 deelnemers. De helft van de ZAT's heeft een bereik van 560 tot 4200 deelnemers, de resterende helft een bereik van 4300 tot 24.700.

Figuur 3 Aantal ROC's met ZAT naar provincies/stads-regio's, 2010 (uitgedrukt als aandeel van alle ROC's in de regio, N=44)

Een vijfde van de in het ZAT besproken deelnemers (20%) volgt een opleiding op niveau 1, 25% op niveau 2 en 36% op niveau 3-4. Van de resterende 18% is het niveau niet bekend. Deze verdeling wijkt af van de verdeling die we op basis van de deelnemerspopulatie in de ROC's mogen verwachten. In het schooljaar 2010/2011 volgt 4% van de 470.000 deelnemers in een ROC een opleiding op niveau 1, 25% op niveau 2 en 71% op niveau 3-4 (bron: DUO, ILT 2010). Deelnemers op niveau 1 zijn in casusbesprekingen dus sterk oververtegenwoordigd.

Vijf basisfuncties ZAT's

ZAT's bij ROC's vervullen in (zeer) hoge mate vijf functies: het verrichten van interdisciplinaire probleem-analyse van ingebrachte casussen (79%), de advisering of consultatie van docenten, mentoren en ander schoolpersoneel (74%), afstemming van (externe) hulpverlening op de onderwijszorg (65%), het voorkomen van schooluitval van in ZAT besproken deelnemers (61%) en de verwijzing of toeleiding van deelnemers naar een externe instelling voor hulp of zorg (56%).

Een derde tot de helft van de ZAT's vervult ook een functie bij het verkennen van problemen van deelnemers door gesprekken en screening, het geven van kortdurende begeleiding of hulp aan de deelnemer en/of het gezin en het maken van afspraken over de inzet van preventieve activiteiten van externe instellingen op de school, zoals het spreekuur van de ggz of de verzuimbegeleiding door de ggd.

Hogere participatie maatschappelijk werk en politie in ZAT

Vier van de acht kerninstellingen die volgens de NJI-richtlijn als gewenste samenwerkingspartner worden beschouwd, participeren in driekwart tot alle ZAT's. Het gaat om: het maatschappelijk werk (100%), de leerplicht-ambtenaar (93%), de politie (81%) en de gezondheidszorg (77%). In circa tweederde van de ZAT's nemen bureau jeugdzorg, RMC en ggz deel. Het REC cluster 4 en de verslavingszorg (niet-kernpartner) nemen in de helft van de ZAT's deel.

In 2010 meten we voor het maatschappelijk werk en de politie significant hogere deelnamecijfers. De gestegen deelname van het maatschappelijk werk is hoogstwaarschijnlijk het gevolg van de stimuleringsmaatregel van de overheid.

Tabel 4 Samenstelling ZAT's bij ROC's naar (kern)instellingen, 2006-2010 (in procenten)

	2010	2009	2008	2007	2006
maatschappelijk werk	*100	90	82	77	68
leerplichtambtenaar	93	92	85	82	73
politie	*81	58	67	66	55
gezondheidszorg	77	66	56	50	41
bureau jeugdzorg	72	74	74	71	59
RMC	67	79	80	77	64
ggz	67	63	79	79	55
REC-4	51	34	32	32	-
verslavingszorg	51	71	63	64	59

(*) significant verschil t.o.v. 2009 ($p < 0.05$)

Voor het RMC en de verslavingszorg noteren we lagere percentages die niet significant afwijken van 2009. Bij het RMC is een lager percentage mogelijk te verklaren doordat er meer integratie in taken en functies plaatsvindt met leerplichtzaken van de gemeente. Bij de verslavingszorg kan het zijn dat de ggz (ook) verslavingsprogramma's aanbiedt.

Driekwart van de ZAT's (74%) is samengesteld uit een maatschappelijk werker, een leerplichtambtenaar en een politieagent. De top vier van vaakst deelnemende partijen komt bij 58% van de ZAT's voor. In 14% van de ZAT's participeren alle acht kernpartijen samen.

Gemeten naar deelnamefrequentie nemen vier kerninstellingen in 67% tot 95% van de ZAT's altijd deel aan de casusbesprekingen. In aflopende volgorde zijn dat het maatschappelijk werk, de leerplichtambtenaar en de gezondheidszorg. Bureau jeugdzorg, RMC en de ggz nemen in circa de helft van de ZAT's altijd deel aan de casusbesprekingen. De politie en het speciaal onderwijs

Tabel 5 Samenstelling ZAT's naar frequentie deelname van instellingen, 2010 (in procenten, n=43)

	deelname	altijd	afroep
maatschappelijk werk	100	95	5
leerplichtambtenaar	93	86	7
politie	81	33	49
gezondheidszorg	77	67	9
bureau jeugdzorg	72	58	14
RMC	67	53	14
ggz	67	51	16
REC-4	51	16	35
verslavingszorg	51	23	28

nemen altijd deel bij respectievelijk 33% en 16% van de ZAT's. De verslavingszorg is evenals voorgaande jaren van alle niet-kernpartijen het vaakst aanwezig.

Percentages schriftelijke afspraken samenwerking hoger

Afspraken over de samenwerking tussen schoolbesturen en externe instellingen voor zorg, welzijn, veiligheid en (speciaal) onderwijs worden mede om efficiencyredenen het beste centraal geregeld en niet op elke afzonderlijke vestiging of per groep van opleidingen.

De helft van de ROC's (53%) meldt dat zij met externe instellingen een ZAT-convenant hebben gesloten waarin de samenwerking is geregeld. Ruim een kwart (28%) is met de voorbereidingen van een ZAT-convenant bezig, 14% niet. Bij de overige 6% is het onbekend of er een convenant is gesloten. Bij 75% van de ROC's die een convenant hebben, is de gemeente medeondertekenaar.

Op het niveau van de ZAT's zien we een gevarieerd beeld van samenwerkingsafspraken tussen de school en de zorgpartners.

Tabel 6 ZAT's bij ROC's naar schriftelijke afspraken over deelname van instellingen, 2007-2010 (in procenten)

	2010	2009	2008	2007
maatschappelijk werk	*74	50	54	51
RMC	*66	37	38	37
gezondheidszorg	64	52	48	50
leerplichtambtenaar	63	43	43	41
bureau jeugdzorg	52	50	46	48
ggz	52	42	48	50
REC-4	45	-	40	-
politie	34	36	34	35
verslavingszorg	46	33	48	44

(-) gering aantal respondenten ($n < 20$)

(*) significant verschil t.o.v. 2009 ($p < 0.05$)

In 2010 heeft een derde tot driekwart van de partnerinstellingen van het ZAT schriftelijke afspraken over hun deelname. Het maatschappelijk werk, RMC, de gezondheidszorg en Leerplichtzaken hebben bij 63% tot 74% van de ZAT's hun deelname in een document vastgelegd. Ten opzichte van 2009 meten we voor nagenoeg alle partijen hogere percentages schriftelijke afspraken maar deze zijn alleen voor het maatschappelijk werk en RMC significant hoger.

Oordeel over functioneren positief

In 2010 worden drie onderdelen van de dagelijkse praktijkvoering in het ZAT door meer dan 80% als goed tot zeer goed beoordeeld. Het gaat om:

- de samenwerking tussen de leden van het ZAT (95%);
- de expertise van de deelnemende partijen (86%);
- de structuur en het planmatig verloop van het casusoverleg (84%).

De eerste twee genoemde aspecten komen sinds 2007 in de top drie voor.

Acht van iedere tien ZAT's (79%) evalueren jaarlijks of vaker hun werkprocessen en 88% evalueert de resultaten van het ZAT. Acht van iedere tien (79%) evalueren resultaten én werkprocessen en 7% evalueert resultaten noch werkprocessen.

Verbeterpunten bij uitvoering

Naast positieve onderdelen in de uitvoering van de werkzaamheden kent het ZAT ook punten die op basis van de beoordeling verbetering behoeven. Het betreft: de helderheid van procedures en afspraken, het nakomen van afspraken, de snelheid van handelen, de duidelijkheid rond het dossiergebruik (problemen met de privacy), de inbedding van het ZAT in de structuur van de interne deelnemerszorg op de school, de tijdige verwijzing van deelnemers en de adequate consultatiemogelijkheden voor docenten.

De helft van de ZAT's (49%) ervaart bij een of meer zorg- of hulpverleningsinstellingen problemen met het doorverwijzen van deelnemers. De resterende 51% heeft geen problemen ondervonden. In 2009 rapporteerde 58% problemen te ondervinden. Evenals in 2009 worden de ggz (35%) en bureau jeugdzorg (33%) het vaakst genoemd als instellingen waarbij zich problemen voordoen bij doorverwijzing. Problemen vinden bij de ggz vooral hun oorzaak in de wachtlijsten en bij bureau jeugdzorg in de leeftijdsgrens van 18 jaar.

Resultaten op kwaliteit, snelheid en effectiviteit

In de samenstelling van de top vier van behaalde resultaten is de laatste jaren weinig veranderd, alleen de volgorde wisselt. Naar het oordeel van een meerderheid van de ZAT-voorzitters behalen de ZAT's in (zeer) hoge mate resultaten bij:

- een goede samenwerking tussen school en externe instellingen bij hulpverlening (80%);
- de verdieping en verbreding in de probleemstelling van de besproken deelnemers (75%);
- de doeltreffende aanpak van problemen (61%);
- het snel mobiliseren van passende begeleiding of hulp (55%).

Volgens de ZAT-voorzitters blijven resultaten achter bij een snelle indicatie van bureau jeugdzorg, een tijdige verwijzing van deelnemers, een goede terugrapportage vanuit externe partijen en een goede ondersteuning van docenten en mentoren in de omgang met deelnemers met problemen.

Afstemming sociale-veiligheidsbeleid en deelnemerszorg gering

De helft van de ROC's (46%) heeft een uitgewerkt sociale-veiligheidsbeleid, terwijl 41% nog bezig is met de uitwerking ervan. Acht procent heeft geen beleid. De helft van de scholen (50%) is van oordeel dat er een afstemming bestaat tussen het sociale-veiligheidsbeleid en de leerlingenzorg. Die afstemming is er niet volgens 44% van de ROC's.

Tweevijfde van de scholen (41%) heeft bij de uitvoering van de leerlingenzorg en het sociale-veiligheidsbeleid afstemming met een justitieel netwerk zoals het Justitieel Casusoverleg (JCO) of het Veiligheidshuis. In 2009 werd dat door 39% gemeld. Meer dan de helft (54%) stemt niet met een justitieel netwerk af maar 13% meldt hieraan te werken.

Externe samenwerking vastgelegd in schoolbeleid

Samenwerking tussen mbo-scholen en partnerinstellingen op het gebied van vooral jeugdzorg en speciaal onderwijs ligt bij een ruime meerderheid van de ROC's (74%) in het schoolbeleid vast. Eenvijfde van de ROC's (21%) geeft aan hiermee bezig te zijn.

Ook worden steeds vaker afspraken gemaakt met vmbo-scholen in de regio over de aansluiting van risico- en zorgleerlingen. Acht van iedere tien ROC's (82%) hebben dergelijke afspraken gemaakt en zorgen zo voor een doorlopende zorglijn van het voorgezet naar het middelbaar beroepsonderwijs. In 2009 had 76% afspraken met het vmbo.

Een ruime meerderheid van de ROC's (87%) heeft drie instrumenten die bij de instroom van leerlingen uit het voortgezet onderwijs ingezet kunnen worden. Het gaat om een verlengde intake om deelnemers de juiste opleidingskeuze te laten maken, het achterhalen van leerachterstanden bij de start én het achterhalen van een psychosociale problematiek bij de start van de opleiding. Dit instrumentarium is deels instellingsbreed en deels bij onderdelen van de school beschikbaar.

Lager percentage overleg ROC's met gemeenten

In 2010 meldt 79% van de ROC's dat er bestuurlijk of ambtelijk overleg met de gemeente(n) plaatsvindt over verschillende thema's, zoals de inzet van lokaal gefinancierde instellingen in het ZAT, het schoolmaatschappelijk werk, veiligheid in en om de school, de aanpak van voortijdig schoolverlaten, en de aansluiting met de arbeidsmarkt voor risicoleerlingen. In 2009 gold dat voor 91% van de scholen maar het verschil met 2010 is niet significant.

De helft van de colleges van bestuur van de ROC's (49%) voert periodiek overleg met de gemeente(n) over het ZAT en de inzet van externe instellingen in het ZAT.

Een kwart van de ROC's (26%) bespreekt de gespreksthemas geheel binnen het kader van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) en 39% doet dat gedeeltelijk. Tweederde van de scholen (67%) rapporteert dat zij met gemeente(n) schriftelijke afspraken hebben gemaakt over bovengenoemde en andere thema's op het gebied van zorg en onderwijs. In 2009 gold dat voor 83% van de ROC's.

De afspraken tussen het mbo en gemeenten hebben vooral betrekking op:

- de handhaving van de leerplicht/inzet van RMC (46%);
- het veiligheidsbeleid op en rond de school (36%);
- de aansluiting van school op de arbeidsmarkt voor risicoleerlingen (31%);
- de inzet van maatschappelijk werk op school (31%).

De afspraken in 2009 hadden vooral betrekking op twee wettelijke taken van de gemeente: de aanpak van voortijdig schoolverlaten (RMC) en de bestrijding van verzuim door handhaving van de leerplicht.

AOC's en vakscholen

Ook voor alle AOC's en vakscholen is vastgesteld of zij over een ZAT beschikken. Daarnaast hebben 11 AOC's en 7 vakscholen met een mbo-afdeling aan het vragenlijstonderzoek meegedaan. De belangrijkste resultaten zetten wij voor u op een rij.

Zorgcoördinatoren

Alle 11 AOC's en alle 7 vakscholen hebben een of meer zorgcoördinatoren of medewerkers met een soortgelijke taak in dienst. Bij 8 van de 11 AOC's zijn taakdocenten zorg in dienst. Bij de 7 vakscholen zijn dat er 4.

Intake nieuwe deelnemers

Een ruime meerderheid van de AOC's rapporteert dat zij bij de intake van nieuwe deelnemers instrumenten inzetten, zoals een verlengde intake om deelnemers de juiste opleidingskeuze te laten maken, het achterhalen van leerachterstanden bij de start én het achterhalen van een psychosociale problematiek bij de start van de opleiding. Bij de vakscholen gebeurt dit iets minder frequent.

Schoolmaatschappelijk werk

Tien van de 11 AOC's en 6 van de 7 vakscholen hebben voor (delen van) de school schoolmaatschappelijk werk beschikbaar. De gemiddelde capaciteit van het smw op 8 AOC's is 1,3 fte (0,7 in 2009). Bij 5 vakscholen is de capaciteit 0,8 fte (0,4 in 2009).

Het gemiddelde bereik per fte is 1998 deelnemers in een AOC en 3429 in een vakschool. Van iedere 1000 deelnemers bij een AOC of vakschool hebben er 52 contact met het smw gehad.

Preventieve activiteiten

Externe zorgpartners bieden bij 7 van de 11 AOC's en 2 van de 7 vakscholen preventieve activiteiten aan.

Interne zorgteams

Interne zorgteams zijn bij 9 van de 11 AOC's en 5 van de 7 vakscholen actief.

Zorg- en adviesteams

Tien van de 13 AOC's en 5 van de 12 vakscholen hebben in 2010 een ZAT. In 2009 gold dat voor 10 van de 14 AOC's en voor 3 van de 12 vakscholen. Bij elkaar hebben deze scholen 32 ZAT's. Het bereik van een ZAT bij AOC's en vakscholen samen varieert van 86 tot 4440 deelnemers. Dat zijn er gemiddeld 1753 per ZAT, fors minder dan een gemiddeld ROC. De helft van de 32 ZAT's is beschikbaar voor maximaal 1410 deelnemers.

In het vragenlijstonderzoek hebben 13 ZAT's gerepsondeerd. De vier meestgenoemde functies van deze ZAT's zijn de advisering of consultatie van docenten en

mentoren, de interdisciplinaire probleemanalyse, het verkennen van problemen van deelnemers door gesprekken en screening en de afstemming van (externe) hulpverlening op de onderwijszorg.

Voor wat betreft de samenstelling van de ZAT's is de deelnamegraad van de kerninstellingen in aflopende volgorde: het maatschappelijk werk (alle 13), de leerplichtambtenaar (12), politie (10), bureau jeugdzorg, RMC, REC-4 en de gezondheidszorg (elk 9) en de ggz (4). De maatschappelijk werker en de leerplichtambtenaar zijn ook het frequentst van alle partijen aanwezig (bij 11 van de 13 ZAT's).

Bij de ZAT's heeft 20% tot 69% van de kerninstellingen schriftelijke afspraken over hun deelname gemaakt.

Volgens 9 tot 12 ZAT's worden er in (zeer) hoge mate door het ZAT resultaten behaald in de vorm van goede samenwerking tussen school en externe instellingen (12 ZAT's), doeltreffende aanpak van problemen (11), verdieping en verbreding in de probleemstelling (10) en het snel mobiliseren van hulp of begeleiding (9).

Afstemming sociale-veiligheid

Bij 5 van de 11 AOC's en bij geen van de vakscholen is er sprake van een uitgewerkt sociale-veiligheidsbeleid.

Drie van deze 5 AOC's rapporteren dat er afstemming is tussen het sociale-veiligheidsbeleid en de deelnemerszorg.

Afstemming tussen school en een justitieel netwerk komt bij 2 van de 11 AOC's en 1 van de 7 vakscholen voor.

Overleg met gemeenten

Zeven van de 11 AOC's en 3 van de 7 vakscholen voeren periodiek bestuurlijk overleg met gemeenten over thema's op het gebied van zorg, welzijn en veiligheid.

Een minderheid van de AOC's (4) en de vakscholen (3) heeft met gemeenten afspraken gemaakt over de inzet van (gemeentelijk) gefinancierde functionarissen of voorzieningen op de school.

Colofon

Paolo van der Steenhoven
Ben Brinkman
Dolf van Veen

Landelijk Steunpunt ZAT
Nederlands Jeugdinstituut
Postbus 19221
3501 DE Utrecht
T: 030 230 6481
E: infozat@nji.nl
W: www.zat.nl

Het monitor-onderzoek is in het najaar van 2010 uitgevoerd bij 39 ROC's, 11 AOC's, 7 vakscholen en bij 43 voorzitters van ZAT's binnen ROC's en 13 voorzitters bij AOC's en vakscholen. De volledige *Monitor 2010: Deelnemerszorg en ZAT's in het mbo* vindt u op onze website www.zat.nl. Overname van gegevens met bronvermelding is toegestaan.
